

Seat No. : _____

MN-131

March-2019

B.A., Sem.-VI

CC-312 : Psychology

(For External Students)

(Experimental Psychology – II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

1. (A) પરિવર્ત્યોના પ્રકારોની સદૃષ્ટાંત સમજૂતી આપો. 14

અથવા

પ્રયોગોના પ્રકારો જણાવી, પ્રયોગ પદ્ધતિના લાભ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈપણ ચાર) 4

(i) પ્રયોગનો અર્થ જણાવો.

(ii) પરિવર્ત્યનો અર્થ જણાવો.

(iii) પ્રયોગશાળામાં પ્રયોજ્યનું વર્તન કૃત્રિમ બની જાય છે. (ખરું/ખોટું)

(iv) નિયંત્રિત પરિવર્ત્યોને એન્ડરસને પ્રસ્તુત પરિવર્ત્યો કહ્યાં છે. (ખરું/ખોટું)

(v) _____ ના મતે પ્રયોગ વિનાનું મનોવિજ્ઞાન કાળ વિસંગત છે.

(કોલિન્સ અને ટ્રેવર, મોર્ગન અને કિંગ)

(vi) પરિવર્ત્યના ઓછામાં ઓછા બે મૂલ્ય હોય છે. (ખરું/ખોટું)

2. (A) શાબ્દિક સાહચર્યના પ્રયોગોના પ્રકારોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

સાહચર્યના ગૌણ નિયમો જણાવી, સાહચર્યના ચિકિત્સાત્મક અને નિદાનાત્મક ઉપયોગની ચર્ચા કરો.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈપણ ચાર) 4

(i) સાહચર્યનો અર્થ જણાવો.

(ii) એરિસ્ટોટલે સૌપ્રથમ સાહચર્યનો ખ્યાલ રજૂ કર્યો હતો. (ખરું/ખોટું)

(iii) સાહચર્યના પ્રાથમિક કે મૂળ નિયમો પાંચ છે. (ખરું/ખોટું)

- (iv) શાબ્દિક પ્રતિક્રિયા જેમ સાધારણ તેમ પ્રતિક્રિયા સમય ઓછો હોય છે. (ખરું/ખોટું)
- (v) વારંવારિતાના કોઠાઓ એટલે શું ?
- (vi) પ્રતિક્રિયા સમય એટલે શું ?
3. (A) શિક્ષણના માપનની પદ્ધતિઓની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
- અથવા**
- શિક્ષણના પ્રકારો જણાવી, શિક્ષણના વક્રો વિગતે સમજાવો.
- (B) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (i) શિક્ષણ એટલે મહાવરના પરિણામે બુદ્ધિમાં થતો માપી શકાય તેવો ફેરફાર. (ખરું/ખોટું)
- (ii) શાબ્દિક શિક્ષણનો અર્થ જણાવો.
- (iii) શિક્ષણ એ જટિલ માનસિક પ્રક્રિયા છે. (ખરું/ખોટું)
- (iv) શિક્ષણની અસરો સાર્વત્રિક હોય છે. (ખરું/ખોટું)
- (v) સૌપ્રથમ અર્થહીન પદોની રચના એબિંગહોસે કરી. (ખરું/ખોટું)
4. (A) ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સ્મૃતિ વચ્ચેના તફાવતની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
- અથવા**
- સ્મરણ પ્રક્રિયાના તબક્કાઓ અને સ્મરણ તેમજ વિસ્મરણની માપન પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.
- (B) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (i) સ્મરણનો અર્થ જણાવો.
- (ii) સ્મરણના પ્રકારો કેટલા છે ? કયા-કયા ?
- (iii) અર્થપૂર્ણ સામગ્રીનું વિસ્મરણ સૌથી ઓછું થાય છે. (ખરું/ખોટું)
- (iv) સામગ્રીની આંતરિક સમાનતા જેમ ઓછી તેમ વિસ્મરણ ઓછું. (ખરું/ખોટું)
- (v) તાત્કાલિક સ્મૃતિ 7 ± 2 એકમો સુધી મર્યાદિત હોય છે. (ખરું/ખોટું)

Seat No. : _____

MN-131

March-2019

B.A., Sem.-VI

CC-312 : Psychology

(For External Students)

(Experimental Psychology – II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry **equal** marks.

1. (A) Explain with illustrates the types of variables. **14**

OR

State the types of experiments and discuss the advantages and limitations of experimental method.

(B) Answer the following questions : (any **four**) **4**

- (i) State the meaning of Experiment.
- (ii) State the meaning of Variable.
- (iii) In laboratory Subject behaviour becomes Artificial. (True/False).
- (iv) Control variables are referred to Anderson as the Relevant Variables. (True/False).
- (v) According to _____ 'A Psychology without the experiment part is today an anachronism. (Collins & Drever, Morgan & King)
- (vi) There are at least two values of the Variable. (True/False)

2. (A) Discuss in detail the type of Verbal Association Experiments. **14**

OR

State the Secondary Laws of Association and discuss the Clinical and Diagnostic use of Association.

- (B) Answer the following questions : (any **four**) 4
- (i) State the meaning of Association.
 - (ii) Aristotle was the first to introduce the concept of Association. (True/False)
 - (iii) Primary Laws of Association are Five. (True/False)
 - (iv) As verbal reaction gets normal the response time gets lesser. (True/False)
 - (v) What is Frequency Tables ?
 - (vi) What is Reaction time ?

3. (A) Discuss in detail the methods of Measurement of Learning. 14

OR

State the type of Learning and explain in detail the learning Curves.

- (B) Answer the following questions : (any **three**) 3
- (i) Learning means measurable changes in Intelligence as a result of practice. (True/False)
 - (ii) State the meaning of verbal learning.
 - (iii) Learning is a Complex mental process. (True/False)
 - (iv) The effects of Learning are universal. (True/False)
 - (v) The first non-sense syllables were created by Ebbinghaus. (True/False)

4. (A) Discuss in detail the differences between Short-Term Memory and Long-Term Memory. 14

OR

Discuss the stages of Memory and methods of measuring Memory and Forgetting.

- (B) Answer the following questions : (any **three**) 3
- (i) State the meaning of Memory.
 - (ii) How many types of memories ? Which ?
 - (iii) Forgetfulness is lowest meaningful material. (True/False)
 - (iv) If Internal similarity of Material is less, then Forgetting is less. (True/False)
 - (v) Immediate memory is limited to 7 ± 2 units. (True/False)